

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

ДЖЕВСЬКИЙ Павло¹, ПОТАПОВА Наталія²

¹ Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

e-mail: p_izhevskiy@univer.km.ua

<https://orcid.org/0000-0001-6457-399X>

² ДВНЗ «ПРИАЗОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

<https://orcid.org/0000-0002-8929-6615>

e-mail: nn.potapova28@gmail.com

У дослідженні актуалізовано увагу до проблематики управління розвитком процесів забезпечення інвестиційно-інноваційного розвитку суб'єктів господарювання. Метою дослідження визначено удосконалення теоретико-методичних засад формування та реалізації механізму забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів господарювання. Доведено, що інноваційний підхід є специфічним типом прийняття стратегічних управлінських рішень в сфері функціонування та розвитку підприємств, що дозволяє скерувати усі бізнес-процеси на засадах нових та більш ефективних способів. Визначено, що при застосуванні інноваційного шляху розвитку підприємств доцільно враховувати розлогу класифікацію типів інноваційного підходу, яка включає такі ознаки, як види інноваційних змін, напрями зорієнтованості інноваційної діяльності, цільові орієнтири фінансування інноваційних бізнес-процесів, функціональні сфери впровадження інновацій, типи інноваційної політики, способи впровадження інновацій. Зроблено висновок, що ефективно функціонування системи управління інноваційним розвитком суб'єкта господарювання має забезпечуватися інвестиційними механізмом, складовими якого є сукупність суб'єктів, об'єктів, принципів, функцій, завдань, методів та інструментів. Показано, що на суб'єктно-об'єктному рівні інвестиційного механізму інноваційного розвитку суб'єктів господарювання визначаються межі інноваційної діяльності, далі визначаються управлінські аспекти (функції, завдання та принципи), а завершується імплементація механізму на інструментальному рівні обґрунтуванням методичних засад і прикладних інструментів.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційна діяльність, розвиток, ефективність, активізація, обґрунтування управлінських рішень, методичні підходи, інвестиційний механізм.

<https://doi.org/10.31891/mdes/2023-7-20>

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Підприємства усіх видів економічної діяльності функціонують у середовищі з високим рівнем конкуренції, де акумулюються значні суми інвестицій, їх діяльність контролюється та регулюється органами державного управління різного рівня та на них покладено важливі функції життєзабезпечення територій та задоволення потреб населення. Їх бізнес-середовище також характеризується високою швидкістю змін, які важко спрогнозувати, що потребує від господарюючих суб'єктів як найшвидшого пристосування та здійснення випереджувальних заходів. Це спонукає підприємства до створення та підтримки постійного розвитку, який за умови інноваційної-орієнтованості значно більш перспективні. Інноваційність функціонування та розвитку суб'єктів господарювання все більше стає об'єктивним чинником життєздатності за глобалізації та лібералізації економічних відносин. Потреба у впровадженні нових підходів до управління та забезпечення конкурентоспроможності товарів (послуг) була нижчою в період командно-адміністративної економіки, коли діяльність підприємств управлялася «зверху», а поняття розвитку підприємства розглядалось як необоротна, спрямована та закономірна зміна матеріальних засобів праці. Розвиток передбачав більше матеріальну залежність підприємства та свідчив про виконання затверджених державними адміністраціями планів і норм.

Однак, для забезпечення системності і комплексності такої роботи на підприємстві слід упровадити та розвивати відповідний інвестиційний механізм забезпечення власного інноваційного розвитку, що потребує нових напрацювань в аналізованій сфері і методичного і прикладного характеру.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Інноваційний тип розвитку підприємств є безальтернативним якщо суб'єкт господарювання орієнтується на власну стабільно високу конкурентоспроможність. Цілий комплекс управлінських рішень, інструментів та засобів забезпечення інноваційного розвитку підприємств розкривається у публікаціях таких науковців, як А. Ковпака [1], В. Смесова, І. Іщенко [7, с.76-82], Р. Лупак, Б. Мізюк, В. Зайченко [11, с.70-88] та ін.

Дослідженням проблематики фінансового та зокрема інвестиційного забезпечення інноваційного зростання підприємств присвячені публікації таких дослідників, як М. Крупка,

М. Руцишин [2,с.85-94], Р. Лупак [3,с.88-92], О. Малій [4,с.71-74], Н. Рибалко [5,с.27-29], І. Рудченко [6,с.16-19], В. Фоміних, Д. Безпалова, А. Довгопола [8,с.61-64], Л. Чех, О. Корогодова [9], Н. Руцишин [10,с.12-18], Р. Лупак, М. Куницька-Іляш, Я. Березівський [12,с.1785-1798] та ін.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Позаяк, невіршеною частиною аналізованої проблеми залишається формування високоефективного інвестиційного механізму забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів господарювання у сьогоденні складних соціально-економічних умовах.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Метою статті є удосконалення теоретико-методичних засад формування та реалізації механізму забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів господарювання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Завдання планування у інвестиційно-інноваційній сфері підприємств полягає у формуванні стратегічних пріоритетів, тактичних завдань, розробці поточних планів та бюджетів досягнення цілей і мети політики капіталізації та впровадження нових бізнес-ідей, складанні плану коригуючих дій в критичних ситуаціях, визначенні ризиків і загроз функціонування. Крім того, планування інноваційної діяльності передбачає пошук нових підходів до оцінювання якості прийняття управлінських рішень з удосконалення організації такої діяльності. Відповідно планування повинно стосуватись процесів використання інвестиційних ресурсів на інноваційні цілі, форм комерціалізації нових підходів до функціонування, витрат на впровадження інноваційних продуктів, міжсекторального, міжгалузевого співробітництва та державно-приватного партнерства.

Відомо, що лише після проведення аналізу середовища функціонування та визначення перспективних напрямів розвитку доцільно розпочинати реалізацію комплексних системних заходів по їх забезпеченню. Ефективність інноваційних заходів підприємства залежить від рівня їх регулювання, яке повинно бути системним і збалансованим. Так, на підприємстві важливо, щоб була приведена організаційно-управлінська структура у відповідність з цілями і завданнями інвестиційно-інноваційної діяльності, керівництво постійно приймало участь в обговоренні та реалізації державних програм розвитку територій функціонування, персонал своїми діями забезпечував активізацію інноваційного розвитку. Враховуючи, що реалізація програм інноваційного розвитку підприємствами в основному спрямована на удосконалення виробничо-технологічного процесу, регулювання не повинно стосуватись лише впровадження нових підходів, а й передбачати дослідження майбутніх фінансових очікувань від інноваційних розробок. Таким чином, для суб'єкта господарювання важливо не лише раціонально розробити інноваційний план, а й організаційно правильно вибрати інструменти його ефективної реалізації.

Система управління інвестиційно-інноваційною діяльністю є ефективною за умови прийняття своєчасних рішень щодо її обсягів та необхідного фінансування. Відповідно для підприємств важливо забезпечити комплексний об'єктно-суб'єктний контроль, який передбачатиме спостереження за ефективністю, раціональністю планування, інституційною безпекою інвестиційно-інноваційної діяльності, впливом інвестиційно-інноваційної діяльності на фінансово-економічний стан та капіталізацію підприємства, конкурентним середовищем, рівнем партнерства і співробітництва у інвестиційній та інноваційній сферах.

Для системи управління інноваційною діяльністю суб'єкта господарювання притаманні більш загальніші функції, а саме: аналітично-цільова (покликана забезпечити стратегічний характер здійснюваної діяльності); організаційно-управлінська (пов'язана зі створенням на підприємстві підрозділів та служб із впровадження інноваційної діяльності, наданням необхідного інформаційного забезпечення та розробкою методичного інструментарію управління інноваціями); соціально-розвиваюча (спрямована на формування інноваційної культури, розширення можливостей самореалізації). Водночас, науковці виділяють й специфічні функції: створення ефективних систем накопичення інформації, що забезпечують якість інноваційно спрямованих управлінських рішень та їх ефективну реалізацію; розробка системи критеріїв та показників, що визначають результативність інноваційної діяльності; формування системи інноваційних цілей на основі інтересів всіх зацікавлених сторін.

Управління інноваційним розвитком підприємства повинне виконувати такі функції: визначення інноваційних можливостей та стану підприємства; формування інноваційної стратегії; оцінка можливого інвестиційного ризику; підвищення інноваційної сприятливості персоналу; контроль за реалізацією інноваційного проекту; коригування нових управлінських рішень.

Відомо, що суб'єкти, які приймають участь в розробці та реалізації програм інноваційного розвитку підприємства діють в залежності від покладених на них функцій та на основі принципів, що підтверджують раціональність їх управлінських рішень. При цьому, оцінку їх діяльності проводять у відповідності до завдань, які необхідно виконувати при досягненні підприємством інноваційних цілей.

Попередньо, слід виділити групи суб'єктів, за якими будуть закріплені та потребуватимуть від них вирішення завдань. Вважаємо за доцільне виокремити внутрішніх (засновники, акціонери, керівництво, персонал) та зовнішніх (органи державного регулювання та контролю, фінансово-кредитні інституції, інші суб'єкти інвестиційної та інноваційної інфраструктури) суб'єктів. Необхідно зауважити, що про реалізації інвестиційно-інноваційних проектів функції внутрішніх суб'єктів часто виконують державні структури, що забезпечують інноваційну діяльність торговельних підприємств за рахунок бюджетних кредитів, інвестиційних податкових позик, державних гарантій.

Враховуючи особливості сфери діяльності того, чи іншого підприємства, до інвестиційно-інноваційних завдань суб'єктів господарювання слід віднести (1) формування та ефективне використання інтелектуально-кадрового капіталу інвестиційно-інноваційної діяльності, (2) забезпечення постійної системної модернізації матеріально-технічної та торгово-технологічної бази об'єктів торгівлі, (3) розширення участі у підготовці та реалізації фінансово-інвестиційних програм на різних рівнях, (4) запровадження підходів до модернізації товароруху, логістики та складування товарів, процесів обслуговування покупців, (5) посилення ув'язки обсягів соціального забезпечення та активності персоналу в інвестиційно-інноваційній сфері.

З огляду на завдання, які необхідно вирішувати підприємствам, щоб забезпечити інноваційний розвиток, важливо правильно обрати об'єкти в які будуть інвестовані кошти. Зокрема до таких об'єктів відносимо (1) фінансове, матеріально-технічне, торгово-технологічне, інтелектуально-кадрове забезпечення, (2) впровадження нових форматів просування товарів чи реалізації бізнес-процесів, (3) постачання та формування асортименту інноваційних товарів, створення торгових марок, (4) соціальна відповідальність та ділова репутація, (5) організація науково-дослідницької роботи, зовнішнього міжгалузевого партнерства та інвестиційно-інноваційного співробітництва. Безперечно, вибір об'єктів інвестування та їх управління передбачає цілеспрямовану діяльність з їх аналізу, регулювання, контролю, проте, все це повинно забезпечувати необхідний обсяг прибутку, приріст капіталу, рівень ліквідності та конкурентоспроможності підприємства.

Більше того, досягнення результатів інноваційного розвитку залежить від методів, які здатні забезпечити та підтримувати прийнятний рівень інноваційності суб'єкта господарювання. Так, окремі науковці вважають за доцільне використовувати в управлінні інноваційним розвитком роздрібного торговельного підприємства такі методи: збору та систематизації інформації; генерування ідей; компіляції; діагностики; прийняття революційних рішень; прогнозування та планування; структуризації управління інноваційними змінами; зменшення опорів впровадженню інновацій; комунікаційного комплексу.

Водночас, в багатьох наукових працях методи інноваційного розвитку суб'єктів господарювання розглядають стосовно окремих бізнес-процесів. Так, в управлінні інноваційною діяльністю підприємств слід розрізняти методи економічного стимулювання, правові методи, методи соціального та політичного регулювання. У межах інноваційної політики суб'єкта господарювання виділяють економічні, технологічні, соціально-психологічні та адміністративні методи. Інші науковці притримуються думки про об'єднання та використання таких груп методів: економічно-технологічні, адміністративно-правові, соціально-психологічні.

Використання економічних методів є необхідним для покращення можливостей торговельного підприємства на стадіях закупівлі, зберігання та збуту товарів впроваджувати процесні та продуктові нововведення. Своєю чергою, запровадження економічних методів характеризує як здатність і готовність будь-якого суб'єкта господарювання реалізовувати інноваційні проекти; наявність і збалансованість усіх видів ресурсів, необхідних для інноваційної діяльності. Економічні методи визначають міру готовності підприємства виконувати завдання, які забезпечують досягнення інноваційних цілей; його можливостей впроваджувати інноваційні

підходи, залежно від конкурентного статусу і фінансового стану. Таким чином використання економічних методів пов'язане із вирішенням проблем ресурсного забезпечення інноваційної діяльності суб'єкта господарювання, визначенням умов ефективного формування та використання інвестиційного капіталу.

Водночас, для того, щоб роздрібне підприємство змогло розвиватися в інноваційному напрямку, необхідно використовувати певні організаційні методи. Так, на сьогодні склалися такі форми організації та управління інноваційною діяльністю на підприємствах і в організаціях:

- спеціалізовані підрозділи, представлені у вигляді комітетів, робочих груп, рад, орієнтованих на розробку перспективних напрямів розвитку. Подібні підрозділи характерні, в основному, для великих підприємств, які здатні запропонувати широкий асортимент інноваційних товарів, володіють великими торговими площами, що дозволяє впроваджувати нові методи торговельного обслуговування, налагодили виробництво та продаж товарів під власною торговою маркою;

- відділення та центральні служби координування інноваційної діяльності. Їх основним завданням є забезпечення узгодженості між різними підрозділами в питаннях визначення цілей і напрямів розробки інноваційних програм функціонування;

- проектно-цільові групи, що формуються під конкретну інноваційну програму чи проект на тимчасовій або постійній основі. Діяльність таких груп спрямована на комплексну організацію всього інноваційного циклу – від досліджень до виходу на ринок продуктивних інновацій.

Проте організаційні зміни не можуть забезпечити підвищення ефективності функціонування підприємств, якщо не поєднують у собі технологічних новинок, оскільки прийняття та реалізація управлінських рішень з інноваційною ціллю повинно враховувати значну сукупність внутрішніх та зовнішніх факторів, які ефективно можна опрацювати лише технологічним способом. Найважливішою складовою інноваційного розвитку суб'єкта господарювання є вдосконалення бізнес-технологій, які являє собою сукупність робіт, що забезпечують реалізацію бізнес-процесу найбільш раціональними способами відповідно до конкретних господарських умов. На сьогодні в основному застосовуються дві технології управління бізнес-процесами – штрих кодування і RFID-системи. Втім, відмічає активний розвиток NFC-технологій (здійснення безконтактних платежів), терміналів самообслуговування, електронних цінників, надолонних кас, концепції SoLoMo (використання мобільних та інтернет-технологій). Незаперечно, що використання технологічних методів в управлінні інноваційним розвитком підприємства забезпечує безліч конкурентних переваг, як підвищення якості обслуговування покупців, розширення асортименту та відслідковування руху товарів, створення нового іміджу, проте це потребує підвищення якості системи професійної підготовки та кваліфікації кадрів, зростання витрат та інвестицій на інтелектуалізацію комерційної діяльності.

Проте використання економічних, організаційних чи інших методів повинно заохочувати суб'єктів інноваційного розвитку підприємства до нормативно-правової поведінки. інноваційна політика підприємств припускає вибір оптимальної організаційно-правової форми, згідно якої існує чітке розмежування відповідальності і прав власників, персоналу і споживачів, відбувається розвиток механізму корпоративного управління, забезпечується захист та вільний перерозподіл прав участі в інвестиційному капіталі.

Позитивним наслідком модернізації сфери товарного обігу в економічно розвинених державах стало удосконалення інституційного середовища бізнесу з узгодженням інтересів держави, підприємств та споживачів. Відповідно на рівні підприємств важливо сформулювати інституціонально-правове середовище з чітко визначеними звичаями та правилами поведінки, забезпечити дотримання принципів реалізації якісних і безпечних товарів, сприяти як зовнішній, так і внутрішній соціалізації бізнесу. При цьому до інституційно-правових інструментів інноваційної політики суб'єкта господарювання відноситься участь в реалізації державних, регіональних та галузевих програм модернізації економіки, удосконалення і узгодження організаційно-правових форм бізнесу і зайнятості, запровадження в законний спосіб стимулів активізації інноваційно-інвестиційних процесів. Інноваційна діяльність підприємств може бути ефективно реалізована завдяки підготовці інвестиційно-інноваційних проектів для державних і відомчих структур, ініціюванню державних та кооперативних програм стимулювання вертикальної інтеграції бізнесу. Додамо, що, у інституційно-правовому забезпеченні інноваційної діяльності підприємств не менш важливою є інституалізація соціального партнерства та системи колективно-договірного регулювання зайнятості і оплати праці, посилення регламентованості трудових відносин між керівництвом та працівниками.

Відповідно, варто звернути увагу на соціально-психологічні методи, які можуть використовуватися в процесі управління інноваційною діяльністю підприємств. Так, соціально-психологічні методи необхідно враховувати як вкрай важливі, адже інноваційний розвиток – це завдання, яке передбачає створення атмосфери творчої активності працівників на різних організаційних рівнях: чи на рівні лише інноваційного відділу, чи на рівні проектних груп, чи у середовищі всього підприємства. Створення такої атмосфери можливе коли є управлінський персонал, спроможний донести бачення вищого керівництва на перспективний розвиток підприємства, який достатньо вміло здатний ефективно використовувати мотиваційні аспекти корпоративної культури в руслі інноваційного розвитку. Менеджер може досить ефективно організувати роботу колективу, який займається пошуком чи впровадженням інновацій, спрямувати інвестовані кошти на реалізацію інноваційних проектів, проте саме спроможність бути носієм ентузіазму пошуку інновацій, вміння викликати у кожного учасника колективу відповідну психологічну мотивацію є одним з ключових факторів успіху інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства.

За недостатньої керованості процесів розвитку внутрішнього ринку, його монополізації, проявів корупції в системі доступу до ресурсів і ринків, швидких темпів концентрації торгівлі великої значимості набувають інструменти та засоби, що можуть забезпечити реалізацію інвестиційного механізму інноваційного розвитку суб'єкта господарської діяльності. На думку більшості дослідників проблем інноваційного розвитку підприємств, інструментами інвестиційного механізму слід вважати:

- модернізація інтелектуальні-кадрового забезпечення та стимулювання інтелектуальної творчої та інноваційної діяльності;
- формування та удосконалення внутрішньої інфраструктури інвестиційно-інноваційної діяльності та участь у розвитку зовнішньої інфраструктури інвестиційно-інноваційної діяльності;
- забезпечення прийняттого рівня капіталізації створення і розвитку нових напрямів підприємницької діяльності;
- інституціоналізація створення нового типу організаційно-економічних, соціально-трудових відносин на підприємстві та розширення і осучаснення бізнес-процесів;
- формування та ефективне використання інформаційно-аналітичної програмно-комп'ютеризованої системи;
- впровадження сучасної техніки та удосконалення торгово-технологічного процесу через розширення науково-дослідницьких програм;
- удосконалення асортиментної політики за рахунок диференціації джерел постачання, включення інноваційних підходів;
- розширення межі та забезпечення розвитку вертикальної і горизонтальної інвестиційно-інноваційної інтеграції;
- запровадження практики державно-приватного партнерства, співпраці з прямими та опосередкованими конкурентами, створення спільних інвестиційних фондів розвитку в контексті реалізації регіональних інвестиційно-інноваційних проектів

Таким чином, формування інвестиційного механізму інноваційного розвитку підприємства повинно бути структурно-послідовним, де на суб'єктно-об'єктному рівні визначаються межі інноваційної діяльності, управлінські аспекти (функції, завдання та принципи) враховуються на наступному рівні, а завершується розробка механізму на інструментальному рівні обґрунтуванням методичних засад і прикладних інструментів.

В умовах високої динамічності суспільних потреб, науково-технічного прогресу, розвитку інтернет-комерції, мережевих технологій, IT-забезпечення, постійного пошуку шляхів адаптації до зовнішнього середовища інвестиційний механізм підприємства слід розглядати як основний чинник, що забезпечує його ефективне функціонування та інноваційний розвиток. Втім, інноваційні перетворення, у результаті яких зростають невизначеність і ризик, водночас розширюють можливості щодо формування та гармонізації інвестиційного механізму інноваційного розвитку суб'єкта господарювання. Функціонування інвестиційного механізму інноваційного розвитку підприємства має бути орієнтованим на дотримання балансу між ресурсними можливостями та перспективними напрямками розвитку бізнес-середовища, досягнення результатів стратегічного і тактичного розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності та підвищення її ефективності, побудову гнучкої системи контролю за етапами інвестування в інноваційну діяльність.

З огляду на зазначене, вважаємо, що для правильного вибору базового варіанту побудови інвестиційного механізму, досягнення мети та вирішення завдань інноваційного розвитку

необхідно провести аналіз передумов, обсягу та ефективності управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємств.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Інноваційний підхід є специфічним типом прийняття стратегічних управлінських рішень в сфері функціонування та розвитку підприємств, що дозволяє скерувати усі бізнес-процеси на засадах нових та більш ефективних способів. Оскільки інноваційний підхід охоплює усі аспекти діяльності підприємства, при його використанні доцільно враховувати розлогу класифікацію типів інноваційного підходу, яка включає такі ознаки, як види інноваційних змін, напрями зорієнтованості інноваційної діяльності, цільові орієнтири фінансування інноваційних бізнес-процесів, функціональні сфери впровадження інновацій, типи інноваційної політики, способи впровадження інновацій.

Ефективне функціонування системи управління інноваційним розвитком суб'єкта господарювання має забезпечуватися інвестиційними механізмом, складовими якого є сукупність суб'єктів, об'єктів, принципів, функцій, завдань, методів та інструментів.

Відтак, належна ефективність інвестиційного механізму інноваційного розвитку підприємства потребує структурно-послідовного характеру його реалізації, де на суб'єктно-об'єктному рівні визначаються межі інноваційної діяльності, управлінські аспекти (функції, завдання та принципи) формуються на наступному рівні, а завершується розробка механізму на інструментальному рівні обґрунтуванням методичних засад і прикладних інструментів.

Подальші наукові дослідження у цьому напрямі стосуються удосконалення методики аналізування ефективності здійснення інвестицій в інноваційні проекти суб'єктів господарювання.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ковпака А. Інноваційний розвиток країни як рушійний чинник підвищення національної конкурентоспроможності. *Економіка. Управління. Інновації. Серія: Економічні науки*. 2021. Вип. 1. URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>.
2. Крупка М. І., Руцишин М. О. Фінансовий механізм державно-приватного партнерства в забезпеченні інноваційного розвитку підприємств України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2022. № 26 (54). С. 85–94.
3. Лупак Р. Л., Польова І. М., Васильців В. Г. Управління покращенням інвестиційного забезпечення підприємств. *Бізнес Інформ*. 2015. Вип. 12. С. 88–92.
4. Малій О. Г. Фінансові ресурси підприємств та джерела їх формування: теоретичні аспекти. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 2. С. 71–74.
5. Рибалко Н. О. Фінансові ресурси – основа діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2009. № 3 (94). С. 27–29.
6. Рудченко І. В. Удосконалення механізму управління фінансовими ресурсами підприємства. *Сучасні питання економіки і права*. 2011. Вип. 1. С. 16–19.
7. Смесова В. Л., Іщенко І. О. Інновації як основа підвищення якості продукції та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2020. Вип. 43. С. 76–82.
8. Фоміних В. І., Безпалова Д. І., Довгопола А. Д. Аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки*. 2017. № 27 (2). С. 61–64.
9. Чех Л. М., Корогодова О. О. Інноваційний розвиток економіки України в умовах Індустрії 4.0. *Актуальні проблеми економіки та управління*. 2020. № 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>.
10. Руцишин Н. М. Теоретико-методологічні засади та прикладні інструменти реалізації потенціалу банківської системи в забезпеченні структурного реформування економіки: монографія. Львів: СПОЛОМ, 2020. 404 с.
11. Lupak R., Mizyuk B., Zaychenko V., Kunytska-Iliash M., Vasylytsiv T. [Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy](#). *Agricultural and Resource Economics*. 2022. Vol. 8. no. 1. pp. 70–88.
12. Lupak R., Kunytska-Iliash M., Berezivskiy Y., Nakonechna N., Ivanova L., Vasylytsiv T. [Information and analytical support system of enterprise competitiveness management](#). *Accounting*. 2021. no. 7 (7). pp. 1785–1798.

13. Lyeonov, S., Yarovenko, H., Koibichuk, V., Boyko, A., & Kravchyk, Y. (2022). CREATION OF USERS' SCREEN FORMS OF THE FINANCIAL MONITORING AUTOMATED INFORMATION SYSTEM FOR ECONOMIC DEVELOPMENT AND ECONOMIC GROWTH. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(41), 212–222. <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v6i41.251441>

REFERENCES:

1. Kovpaka, A. (2021). Innovative development of the country as a determining factor of increasing national competitiveness. *Economy. Management. Innovation. Economic sciences series*, vol. 1. URL : <http://eui.zu.edu.ua/article/view/234658/238776>.
2. Krupka, M. I., Demchyshak, N. B. (2017). Modern paradigm of financial regulation of innovative activity in Ukraine. *Finances of Ukraine*. no. 11. pp. 47-64.
3. Lupak, R. L., Poleva, I. M., Vasylytsiv, V. G. (2015). Management of the improvement of investment provision of enterprises. *Business Inform*. Iss. 12. pp. 88-92.
4. Malij, O. Gh. (2016). Financial resources of enterprises and sources of their formation: theoretical aspects. *Actual problems of innovative economy*, no. 2, pp. 71–74.
5. Rybalko, N. O. (2009). Financial resources are the basis of enterprise activity. *Formation of market relations in Ukraine*, no. 3 (94), pp. 27–29.
6. Rudchenko, I. V. (2011). Improving the mechanism of financial resources management of the enterprise. *Modern issues of economics and law*, no. 1, pp. 16–19.
7. Smiesova, V. L., Ishchenko, I.O. (2020). Innovation as the basis of increasing product quality and ensuring competitiveness of the enterprise. *Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and management*, vol. 43, pp. 76–82.
8. Fominykh, V. I., Bezpalova, D. I., Dovghopola, A. D. (2017). Aspects of formation and use of financial resources of the enterprise. *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic sciences series*, no. 27(2), pp. 61–64.
9. Chekh, L. M., Korohodova, O. O. (2020). Innovative development of ukrainian economy in Industry 4.0. *Actual Problems of Economy and Management*, vol. 14. URL : <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/205849>.
10. Rushchyshyn N. M. Theoretical and methodological principles and applied tools for realizing the potential of the banking system in ensuring structural reform of the economy. Lviv, 2020. 404 p.
11. Lupak, R., Mizyuk, B., Zaychenko, V., Kunitska-Iliash, M., Vasylytsiv, T. (2022). [Migration processes and socio-economic development: interactions and regulatory policy](#). *Agricultural and Resource Economics*. Vol. 8. no. 1. pp. 70-88.
12. Lupak, R., Kunitska-Iliash, M., Berezhivskyi, Y., Nakonechna, N., Ivanova, L., Vasylytsiv, T. (2021). [Information and analytical support system of enterprise competitiveness management](#). *Accounting*. no. 7 (7). pp. 1785-1798.
13. Lyeonov, S., Yarovenko, H., Koibichuk, V., Boyko, A., & Kravchyk, Y. (2022). CREATION OF USERS' SCREEN FORMS OF THE FINANCIAL MONITORING AUTOMATED INFORMATION SYSTEM FOR ECONOMIC DEVELOPMENT AND ECONOMIC GROWTH. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 6(41), 212–222. <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v6i41.251441>

FORMATION OF INVESTMENT MECHANISM FOR ENSURING INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE BUSINESS ENTITY

IZHEVSKYI Pavlo¹, POTAPOVA Nataliya²

¹ Leonid Yuzkov khmelnytskyi university of management and law

² Pryazovskyi State Technical University

In the study, attention is updated to the problems of managing the development of processes of ensuring investment and innovation development of economic entities.

The purpose of the study is to improve the theoretical and methodological foundations of the formation and implementation of the mechanism for ensuring the innovative development of economic entities.

It has been proven that the innovative approach is a specific type of strategic management decision-making in the sphere of the functioning and development of enterprises, which allows directing all business processes on the basis of new and more effective methods. It was determined that when applying the innovative way of development of enterprises, it is advisable to take into account a broad classification of types of innovative approach, which includes such features as types of innovative changes, directions of orientation of innovative activity, target orientations for financing innovative business processes, functional areas of innovation implementation, types of innovation policy, methods implementation of innovations.

The applied value of the research results is in the formulation of the conclusion that the effective functioning of the management system for the innovative development of the business entity must be ensured by an investment mechanism, the components of which are a set of subjects, objects, principles, functions, tasks, methods and tools.

The scientific novelty of the research results lies in proving that at the subject-object level of the investment mechanism of innovative development of economic entities, the limits of innovative activity are determined, then management aspects (functions, tasks and principles) are determined, and the implementation of the mechanism at the instrumental level is completed equal to the substantiation of methodological principles and applied tools.

Keywords: investment and innovation activity, development, efficiency, activation, justification of management decisions, methodical approaches, invest mechanism.